



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 18.05.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye'de mevsimlik gezici tarım işçileri yıllardır ağır barınma koşulları, denetimsizlik, güvenlik sorunları ve kamu hizmetlerine erişim eksiklikleri nedeniyle ciddi mağduriyet yaşamaktadır.

Başta Şanlıurfa olmak üzere Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden her yıl yüz binlerce yurttaşımız aileleri ve çocuklarıyla birlikte farklı illere göç etmekte; ancak geçici yerleşim alanlarında insan onuruna uygun yaşam koşulları çoğu zaman sağlanamamaktadır.

Saha gözlemleri ve kamuoyuna yansıyan veriler; birçok bölgede çadır alanlarının sağlıksız, güvensiz ve altyapısız şekilde oluştuğunu; temiz su, elektrik, kanalizasyon, güvenlik, ulaşım ve acil müdahale imkanlarının yetersiz kaldığını göstermektedir.

Özellikle çocukların korunması, kadınların güvenliği, trafik güvenliği, yangın riskleri ve geçici yerleşim alanlarının denetimi konusunda ciddi eksiklikler bulunduğu yönünde yoğun değerlendirmeler bulunmaktadır.

Mevsimlik tarım işçilerini taşıyan araçların karıştığı trafik kazalarında her yıl çok sayıda yurttaşımız hayatını kaybetmekte veya yaralanmaktadır. Buna rağmen güvenli ulaşım ve denetim mekanizmalarının yeterince işletilmediği yönündeki eleştiriler devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı'nın 2024/5 sayılı Mevsimlik Tarım İşçileri Genelgesi ile valilikler, kaymakamlıklar ve ilgili kurumlara geçici yerleşim alanlarının düzenlenmesi, güvenliğin sağlanması, altyapı hizmetlerinin sunulması ve koordinasyonun yürütülmesi konusunda açık yükümlülükler verilmiştir.

Ancak mevcut tablo; birçok bölgede bu yükümlülüklerin kağıt üzerinde kaldığı, denetim ve koordinasyon süreçlerinin etkin işletilmediği yönündeki değerlendirmeleri güçlendirmektedir.

Anayasa'nın 5'inci maddesi devlete kişilerin maddi ve manevi varlığını geliştirecek şartları hazırlama yükümlülüğü yüklemektedir. İnsanların altyapısız, güvensiz ve denetimsiz alanlarda yaşamaya mahkûm bırakılması sosyal hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde mevsimlik tarım işçileri için oluşturulan geçici yerleşim alanı sayısı kaçtır?
2. Şanlıurfa'dan diğer illere göç eden mevsimlik tarım işçilerinin bulunduğu alanların kaçında valilik veya kaymakamlık koordinasyonunda resmi yerleşim alanı oluşturulmuştur?
3. Geçici yerleşim alanlarının temiz su, elektrik, kanalizasyon, yol, aydınlatma ve güvenlik bakımından uygunluğu hangi kriterlere göre denetlenmektedir?

4. Son 10 yılda mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı alanlarda meydana gelen yangın, güvenlik, asayiş ve toplu olay sayısı kaçtır? Bu olaylarda hayatını kaybeden ve yaralanan yurttaş sayısı kaçtır?
5. Mevsimlik tarım işçilerini taşıyan araçların karıştığı trafik kazası sayısı son 10 yılda kaçtır? Bu kazalarda hayatını kaybeden ve yaralanan kişi sayısı kaçtır? Mevsimlik tarım işçilerini taşıyan araçlara yönelik son 10 yılda kaç trafik denetimi yapılmıştır?
6. Standartlara aykırı taşıma yaptığı tespit edilen araç ve işletmelere kaç işlem uygulanmıştır?
7. Çadır alanlarında kadınların ve çocukların güvenliğine ilişkin özel bir koruma veya izleme sistemi bulunmakta mıdır?
8. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı alanlarda kolluk kuvvetlerinin düzenli denetim yaptığı doğru mudur?
9. Güvenlik, altyapı ve kamu hizmetleri bakımından insan onuruna aykırı koşulların devam etmesinin kamu yönetimi ve idari denetim açısından ciddi bir zafiyet oluşturduğu yönündeki değerlendirmeler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
10. Cumhurbaşkanlığı'nın 2024/5 sayılı Genelgesi kapsamında valilikler ve kaymakamlıklar tarafından hangi somut çalışmalar yapılmıştır?
11. Genelgede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen kamu görevlileri hakkında herhangi bir idari işlem uygulanmış mıdır?
12. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı alanlara ilişkin son 5 yılda kaç teftiş veya mülkiye denetimi yapılmıştır?
13. Çadır alanlarının plansız ve denetimsiz biçimde oluşmasının önlenmesine yönelik özel bir çalışma yürütülmekte midir?
14. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı alanlarda acil durum, yangın ve afet müdahale planı bulunmakta mıdır?
15. Çocukların ve kadınların güvensiz yaşam alanlarında korunmasız bırakıldığı yönündeki değerlendirmeler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
16. Mevsimlik tarım işçilerine yönelik kamu hizmetlerinin kurumlar arasında koordineli biçimde yürütülmediği yönündeki değerlendirmeler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
17. Mevsimlik tarım işçilerinin güvenli, denetlenebilir ve insan onuruna uygun yaşam alanlarına kavuşmasını sağlamak amacıyla Bakanlığınızın somut eylem planı nedir?